

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a členov JUDr. Jany Serbovej, JUDr. Libora Duľu, JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Petra Szaba, na neverejnom zasadnutí 21. apríla 2015 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **Ing. E. K. a spol.** pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 4T 4/2005, prerokoval dovolanie, ktoré podal obvinený **Ing. E. K.**, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. mája 2012, sp. zn. 4 To 5/2008, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvineného Ing. E. K. **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 19. marca 2008, sp. zn. 4T 4/2005, bol obvinený Ing. E. K. uznaný za vinného zo zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Tr. zák.“) na tom skutkovom základe, že

ako konateľ spol. Ž., s. r. o. Ž., J. X., IČO X. poverený riadením Divízie pre zahraničnú výstavbu – export, pri realizácii stavebných prác v Spolkovej republike Nemecko, oprávnený disponovať s účtami uvedenej spoločnosti, v období od 24. novembra 2000 do 13. februára 2002 uskutočnil výbery finančných prostriedkov z účtov spol. Ž., s. r. o. Ž. zriadených v D. B., D. č. ú. X. a v D. B. AG, D. č. ú. X., ktorých použitie napriek viacerým výzvam v sídle spol. Ž. s. r. o., Ž. riadne nezdokladoval v zmysle Smernice č. 1/2000 z 31. decembra 2000 pre vedenie účtovníctva a Príkazu generálneho riaditeľa Ž. s. r. o., Ž. č. 1/5/2001 zo 4. mája 2001; k zúčtovaniu sumy 173.663,-DEM v prepočte k 31. decembru 2001 vo výške 3.796.794,- Sk a sumy 35,-Eur v prepočte k 13. februáru 2002 vo výške 1.487,50 Sk predložil dodatočne 25. marca 2002 zmluvu o poskytovaní konzultačných, poradenských a organizačno-metodických služieb uzatvorenú 27. januára 2000 medzi spol. Ž. s. r. o., Ž.

v zast. konateľmi spoločnosti Ing. E. K. a M. K. a spol. H. GmbH, K., SRN v zast. Ing. L. M. spolu s faktúrami č. X., X., X. a príjmovými pokladničnými dokladmi zo 16. februára 2001 na sumu 17.400,-DEM, z 20. augusta 2001 na sumu 17.400,-DEM a z 28. augusta 2001 na sumu 145.000,-DEM vystavenými spol. H. GmbH, K., SRN, pričom túto zmluvu Ing. L. M., ktorý bol konateľom spol. H. GmbH, K., SRN iba v období od 5. decembra 1997 do 25. mája 1998 za túto spoločnosť nikdy neuzatvoril, táto spoločnosť neposkytla spol. Ž. s. r. o., Žilina žiadne služby a tak nemala nárok ani na vyplatenie provízie vo výške 3.798.281,50 Sk, o čom obvinený Ing. E. K. vedel, čím spôsobil spoločnosti Ž. s. r. o., Ž., J. X. škodu vo výške 3. 798.281,50-Sk.

Krajský súd mu uložil podľa § 213 ods. 3, § 38 ods. 2, § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere tri roky a šesť mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. V zmysle § 228 ods. 1 Tr. por. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinného do 1. januára 2006 uložil obvinenému Ing. K. povinnosť nahradiť spoločnosti Ž. s. r. o., J. X., IČO X., škodu vo výške 3.798.281,50-Sk.

Rozsudok krajského súdu podľa § 139 ods. 1 písm. b/ alinea cc/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. por.“) nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 16. mája 2012, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 4 To 5/2008, podľa § 256 Tr. por. odvolania obvineného a krajského prokurátora zamietol. Uznesenie odvolacieho súdu bolo obvinenému a jeho obhajcovi doručené 25., resp. 26. júla 2012.

Krajský súd predložil 11. apríla 2014 najvyššiemu súdu dovolanie, ktoré podal obhajca obvineného na súde prvého stupňa 12. septembra 2012, proti uzneseniu najvyššieho súdu zo 16. mája 2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 19. marca 2008, z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. V prejednávanej veci súd nesprávne právne posúdili zistený skutok a nesprávne použili iné hmotnoprávne ustanovenia. Vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa absentuje opis konania, ktorým obvinený naplnil zákonný znak objektívnej stránky trestného činu sprenevery – prisvojenie si cudzej veci. Tento zákonný znak je správne opísaný v skutku, ktorého sa mala dopustiť obvinená K. V prípade prisvojenia si cudzej veci ide o konanie, keď si páchatel cielene a úmyselne trvalo ponechá vec. V konaní obvineného absentuje moment trvalého prisvojenia si veci, pretože si finančné prostriedky trvalo neponechal. Obvinený si zverenú vec (sumu 173.663 DEM) neprisvojil, ale ich zaplatil

firme H., ktorá ich trvalo získala do svojej dispozície, z čoho on nemal žiadny majetkový alebo iný prospech. V konaní nebol preukázaný úmysel ani použitie vecí v rozpore s účelom zverenia. Súdny jednostranne hodnotili vykonané dôkazy iba v neprospech obvineného a porušili zásadu „in dubio pro reo“.

Prokurátor sa v zmysle § 376 Tr. por. vyjadril, že obvinený sa v skutočnosti nestotožňuje so zisteným skutkovým stavom, nesúhlasí s hodnotením vykonaných dôkazov. Právne posúdenie skutku prvostupňovým a odvolacím súdom vychádzalo zo zisteného stavu, v ktorom bolo jednoznačne preukázané, že obvinený si prisvojil zverené finančné prostriedky. Konateľ poškodenej spoločnosti považuje dovolanie obvineného za účelové s úmyslom vyhnúť sa povinnosti na náhradu škody.

Dovolací súd (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 368 ods. 1, 2 písm. h/, § 369 ods. 2 písm. b/, § 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 Tr. por.). Dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Napriek tomu najvyšší súd dospel k záveru, že je potrebné na neverejnom zasadnutí (§ 382 písm. c/ Tr. por.) ho odmietnuť, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody podľa § 371 Tr. por. (§ 567j ods. 7 Tr. por.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších (mimoriadnych) procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Úlohou dovolacieho súdu je posúdiť, či námietky dovolateľa obsahovo napĺňajú niektorý z uplatnených dovolacích dôvodov.

Dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, je spôsobilé prelomiť inštitút právoplatnosti ako záruky stability právnych vzťahov a právnej istoty. Podmienky, za ktorých je možné podať dovolanie, vrátane dovolacích dôvodov, sú preto striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Obvinený ako dovolací dôvod označil ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý predpokladá, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Namietal, že súdy nesprávne právne kvalifikovali jeho konanie ako trestný čin sprenevery, že sa nevysporiadali so všetkými zákonnými znakmi skutkovej podstaty tohto trestného činu. Poukázal na absenciu subjektívnej stránky trestného činu (úmyselné zavinenie), objektívnu stránku (prisvojenie si cudzej veci, použitie v rozpore s účelom zverenia).

Dovolací súd zistil, že námietky obvineného boli súčasťou jeho obhajobnej argumentácie v predchádzajúcom konaní, s ktorými sa konajúce súdy vysporiadali v rozhodnutiach napadnutých dovolaním.

K tvrdeniu obvineného, že v trestnom konaní nebol preukázaný úmysel, dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 1/2011 pod č. 3, podľa ktorého dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemôže napĺňať poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

V intenciách § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd skúmal, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

Podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. trestný čin sprenevery spácha ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu malú. Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

Objektom tohto trestného činu je vlastníctvo veci a predmetom útoku je cudzia vec, ktorá bola páchatel'ovi zverená. Zverenou vecou sa rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel' na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo podľa dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť. Vec je zverená páchatel'ovi, ak je mu odovzdaná do faktickej moci (do držby) s tým, aby s vecou nakladal určitým spôsobom. Páchatel' si prisvojí vec, ktorá mu bola zverená, ak s ňou naloží v rozpore s účelom, na ktorý mu bola cudzia vec daná do opatrovania alebo do dispozície, a to spôsobom, ktorý marí základný účel zverenia.

Z obsahu spisu je zrejmé, že skutok, ktorý bol ustálený súdmi v pôvodnom konaní, napĺňa základné znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery. Obvinený ako konateľ spoločnosti Ž., s. r. o. poverený riadením Divízie pre zahraničnú výstavbu – export, pri realizácii stavebných prác v Spolkovej republike Nemecko, oprávnený disponovať s účtami uvedenej spoločnosti, uskutočnil výbery finančných prostriedkov z devízových účtov, ktoré v rozpore so smernicou č. 1/2000 riadne nevyúčtoval, a ktoré bezdôvodne vyplatil spoločnosti H.

Trestný čin sprenevery je v pomere špeciality k trestnému činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku, ktorého aplikácia prichádza do úvahy v prípadoch, v ktorých sa nepreukáže, že by fyzické osoby, ktoré sú povinné vybavovať záležitosti iných osôb vrátane povinnosti starostlivosti o ich majetok, úmyselným porušením povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok obohatili seba alebo iného, ale preukáže sa len spôsobenie škody nie malej na cudzom majetku.

V súvislosti s právnou kvalifikáciou skutku sa sudy nižších stupňov dôsledne zaoberali aj časovou pôsobnosťou Trestného zákona, keď trestnosť činu posúdili a trest uložili podľa zákona, ktorý bol pre obvineného priaznivejší.

V danom prípade je zrejmé, že dôvody dovolania obvineného Ing. E. K. splnené neboli, preto ho na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. musel dovolací súd odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 21. apríla 2015

JUDr. Štefan H a r a b i n , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíchová